

Prima instanță: judecătoria Ungheni
judecător: V. Șchiopu
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți
judecători: Iu. Grosu, A. Corcenco, D. Corolevschi

Dosarul nr.2ra-109/17

DECIZIE

22 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Svetlana Filincova, Galina Statulat
Iuliana Oprea, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către Sinceri Massimo, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Massimo Sinceri împotriva lui Ganea Serghei cu privire la încasarea datoriei,
împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 18 august 2016

c o n s t a t ă :

La data de 19 noiembrie 2013, Massimo Sinceri a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ganea Serghei, solicitând încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 22 noiembrie 2011, Ganea Serghei a primit de la el suma de 10 000 euro, pentru a procura automobilul de model „BMW X5” cu număr de înmatriculare italian „EF 426 PH”.

În scopul acordării dreptului de proprietate, părțile au decis de a-i elibera lui Massimo Sinceri o procură pe automobilul menționat, fapt confirmat prin recipisa semnată de Ganea Serghei și procura nr. 11372 din 22 noiembrie 2011 autentificată de notarul public Aliona Cutian.

Mai indică că, la data de 31 decembrie 2012, părțile au convenit asupra restituirii automobilului de model „BMW X5” cu număr de înmatriculare italian „EF 426 PH”, către Ganea Serghei cu condiția ca ultimul să ramburseze lui Massimo Sinceri suma de 13 000 euro, dintre care 2 000 euro au fost restituite la data de 31 decembrie 2012, iar 11 000 euro urmau a fi restituite până la data de 28 februarie 2013, iar în acest sens părțile au semnat recipisa din data de 31 decembrie 2012.

Afirmă că, obligațiile sale reclamantul le-a îndeplinit integral, în acest sens restituindu-i lui Ganea Serghei automobilul de model „BMW X5” cu număr de înmatriculare italian EF 426 PH, însă pârâtul nu a îndeplinit obligațiile asumate, și anume, de a restitui suma datorată în mărime de 11 000 euro.

Mai invocă reclamantul prevederile art.617 alin.2) lit.(a) Cod civil, prin care pârâtul este pus în întârziere din data indicată de părți, adică din 28 februarie 2013,

de aceia consideră că începând cu data respectivă pârâtul Ganea Serghei este pus în întârziere pe o perioadă de 256 zile calendaristice (perioada 01.03.2013 - 11.11.2013) și urmează să achite o dobândă de întârziere în mărime de 982,16 euro, sumă calculată după cum urmează:

- $(4,5\% + 9\%) \times 11000 \text{ euro} / 365 \text{ zile} \times 59 \text{ zile} = 13,5\% \times 11000 \text{ euro} / 365 \text{ zile} \times 59 \text{ zile} = 0,135 \times 11\ 000 \text{ euro} / 365 \times 59 = 240,04 \text{ euro}$ în care: 4,5% constituie rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei pe perioada de întârziere 01.03.2013-28.04.2013; 9% este procentul prevăzut de art.585, art.619 Cod Civil; 11 000 euro, constituie suma datorată; 365 zile, este perioada unui an calendaristic la care se raportează procentul suma și perioada de întârziere; 197 zile este perioada de întârziere. Totodată, $3,5\% + 9\%) \times 11\ 000 \text{ euro} / 365 \text{ zile} \times 197 \text{ zile} - 12,5\% \times 11\ 000 \text{ euro} / 365 \text{ zile} \times 197 \text{ zile} - 0,125 \times 11\ 000 \text{ euro} / 365 \times 197 - 742,12 \text{ euro}$ în care: 3,5% este rata de refinanțare a Băncii Naționale a Moldovei pe perioada de întârziere 28.04.2013 – prezent; 9% este procentul prevăzut de art. 585, art.619 Cod civil; 11 000 euro - suma datorată; 365 zile, este perioada unui an calendaristic la care se raportează procentul suma și perioada de întârziere; 197 zile este perioada de întârziere.

Solicită încasarea de la pârât a datoriei în sumă de 11 000 euro, dobânda de întârziere în mărime de 982,16 euro, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 6 260 lei, și cheltuieli de judecare a pricinii constituite din, cheltuieli de asistență juridică în sumă de 4 500 lei.

Prin hotărârea Judecătoriai Ungheni din 23 februarie 2015, acțiunea a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la Ganea Serghei în beneficiul lui Massimo Sinceri datorita în sumă de 11 000 euro, dobânda de întârziere în mărime de 982,16 euro, sau echivalentul ei în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării prezentei hotărâri, cheltuielile de judecată compuse din taxa în mărime de 6 260 lei, și cheltuieli de judecare a pricinii constituite din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 4 500 lei.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 17 decembrie 2015, a fost admis apelul declarat de avocatul Fortuna Dumitru în interesele lui Ganea Serghei, casată hotărârea judecătoriai Ungheni din 23 februarie 2015, cu dispunerea scoaterii de pe rol a cererii de chemare în judecată declarată de Massimo Sinceri către Ganea Serghei. S-a încasat de la Massimo Sinceri în beneficiul lui Ganea Serghei cheltuieli de judecată în sumă de 5 489 lei și cheltuieli de asistență juridică în sumă de 4 000 lei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2016, s-a admis recursul declarat de către Massimo Sinceri. S-a casat decizia Curții de Apel Bălți din 17 decembrie 2015, pricina fiind remisă spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți în același complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 18 august 2016, a fost admis apelul declarat de avocatul Fortuna Dumitru în interesele lui Ganea Serghei. S-a casat hotărârea judecătoriai Ungheni din 23 februarie 2015 și s-a emis o încheiere prin care procesul în pricina civilă la cererea lui Massimo Sinceri către Ganea Serghei privind restituirea sumei, a fost încetat. S-a explicat lui Massimo Sinceri că nu se admite o nouă adresare în judecată a aceleiași părți cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la data de 14 noiembrie 2016, Sinceri Massimo, a declarat recurs, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 18 august 2016 și menținerea hotărârii judecătoreiei Ungheni din 23 februarie 2015.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a dat o apreciere greșită circumstanțelor de fapt, astfel decizia este una ilegală, neîntemeiată și care urmează a fi casată integral.

Menționează că, examinând probele prezentate de către părți, instanța de apel incorect a stabilit că acest litigiu dintre aceleași părți, cu privire la același obiect s-ar afla în curs de examinare la Tribunalul din Roma-Italia. Or, în ședința de judecată a instanței de fond, au fost prezentate acte care confirmă că în Italia există un litigiu între aceleași părți, obiectul acțiunii fiind diferit, și anume, încasarea sumei ce rezultă din obligațiile contractuale stabilite între Massimo Sinceri și Ganea Serghei, prin care ultimul a fost obligat de a achita suma de 11 000 euro pentru automobilul de model „BMW X5” cu număr de înmatriculare italian EF 426 PH. Astfel, prin hotărârea Tribunalului din Roma din 16 iunie 2016, Ganea Serghei a fost obligat de a achita în favoarea lui Sinceri Massimo suma de 11 000 euro, precum și cheltuielile de judecată în sumă de 2 347,5 Euro.

De asemenea, în acțiunea înaintată în Italia, au fost solicitate despăgubiri morale și materiale pentru imposibilitatea exercitării drepturilor asupra automobilului menționat supra, și anume imposibilitatea utilizării acestuia.

Susține că deși în ambele acțiuni se face referire la automobilul de model „BMW X5”, pretențiile înaintate sunt distincte. Prin urmare, acțiunea înaintată la Tribunalul din Roma Italia la 20 noiembrie 2013 are un obiect al pretenției distinct de cel înaintat de către Massimo Sinceri în instanța de judecată din Republica Moldova.

Consideră că la judecarea pricinii civile, instanța de apel a interpretat eronat prevederile art. 464 alin. (1) CPC care stabilește că instanța judecătorească a Republicii Moldova refuză să primească cererea spre examinare sau dispune încetarea procesului pornit dacă există o hotărâre în litigiul dintre aceleași părți, asupra aceluiași obiect și având aceleași temeuri, pronunțată de o instanță judecătorească a unui alt stat cu care Republica Moldova a încheiat tratat internațional în care se stipulează recunoașterea și executarea reciprocă a hotărârilor judecătorești sau când recunoașterea și executarea hotărârilor se efectuează pe principiul reciprocității. Deci, probele prezentate de către Massimo Sinceri cu privire la existența unui litigiu în a cărui temeuri și pretenții înaintate la Tribunalul din Roma sunt distincte față de cele din Republica Moldova nu au fost luate în considerare de instanța de apel, ceea ce încalcă în mod vădit accesul liber la justiție a persoanei.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Colegiul reține că la materialele cauzei este anexată copia scrisorii de expediere în adresa părților a copiei deciziei integrale a instanței de apel (f.d.233, vol.I). La fel, la materialele cauzei se regăsește avizul de recepție, care confirmă faptul că recurentul Massimo Sinceri a recepționat contra semnătură, copia deciziei la data de 16 septembrie 2016 (f.d.234, vol. I). Astfel recursul declarat la data de 14 noiembrie 2016, este depus în termen.

La data de 09 decembrie 2016, în adresa intimatului Ganea Serghei, a fost expediat spre cunoștință copia recursului declarat de către Massimo Sinceri, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs (f.d.10, vol.II).

Intimatul Ganea Serghei, nu și-a rezervat dreptul de a depune referința asupra recursului declarat de Massimo Sinceri.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 08 februarie 2017, recursul declarant de Massimo Sinceri a fost considerat admisibil fiind transmis în Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție pentru examinare în fond.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge recursul declarat de Massimo Sinceri, va menține decizia instanței de apel, reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.(a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 373 alin. (1)-(4) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei.

În conformitate cu art. 241 alin.(5), (6) Cod de procedură civilă, în motivare se indică: circumstanțele pricinii, constatate de instanță, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanțe, argumentele invocate de instanță la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanța. Dispozitivul cuprinde concluzia instanței judecătorești privind admiterea sau respingerea integrală sau parțială a acțiunii, repartizarea cheltuielilor de judecată, calea și termenul de atac al hotărârii.

Din materialele pricinii rezultă că, Ganea Serghei a primit de la Massimo Sinceri suma de 10 000 euro, pentru a procura automobilul de model „BMW X5” cu număr de înmatriculare italian „EF 426 PH”.

Prin recipisa semnată de Ganea Serghei și procura nr. 11372 din 22 noiembrie 2011 autentificată de notarul public Aliona Cutian, a fost acordat dreptul de proprietate lui Massimo Sinceri asupra automobilului de model „BMW X5” cu număr de înmatriculare italian „EF 426 PH”.

Prin recipisa din 31 decembrie 2012 părțile au convenit asupra restituirii automobilului de model „BMW X5” cu număr de înmatriculare italian „EF 426 PH”, către Ganea Serghei cu condiția că ultimul să ramburseze lui Massimo Sinceri suma de 13 000 euro, dintre care 2 000 euro au fost restituite la data de 31 decembrie 2012, iar 11 000 euro urmau a fi restituite până la data de 28 februarie 2013.

La data de 19.11.2013, recurentul /reclamant a depus cerere de chemare în judecată solicitând: încasarea datoriei în sumă de 11 000 euro, dobânda de întârziere în mărime de 982,16 euro, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat în mărime de 6 260 lei, și cheltuieli de judecare a pricinii constituite din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 4 500 lei.

Instanța de fond, fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prin hotărârea din 23 februarie 2015, acțiunea a fost admisă, fiind dispusă încasarea de la Ganea Serghei în beneficiul lui Massimo Sinceri datoria în sumă de 11 000 euro, dobânda de întârziere în mărime de 982,16 euro, sau echivalentul ei în lei moldovenești conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei la data executării prezentei hotărâri, cheltuielile de judecată compuse din taxa în mărime de 6 260 lei, și cheltuieli de judecare a pricinii constituite din cheltuieli de asistență juridică în sumă de 4 500 lei.

Instanța de apel, fiind investită cu judecarea acțiunii în ordine de apel, prin decizia din 18 august 2016 a ajuns la concluzia încetării acțiunii, pe motiv că, la 16 iunie 2016 Tribunalul din Roma Italia a pronunțat o hotărâre pe aceeași cauză, cu același obiect, aceleași părși și avînd aceleași temeuri, ceea ce servește drept teme ca instanța să dispună încetarea procesului în speța dată.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, studiind materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, consideră că soluția dată de către instanța de apel este una întemeiată, deoarece la data de 16 iunie 2016 Tribunalul din Roma Italia a pronunțat o hotărâre pe aceeași cauză, cu același obiect, aceleași părți și avînd aceleași temeuri (f.d.219-227).

Or, potrivit art.464 alin.(1) CPC, instanța judecătorească a Republicii Moldova refuză să primească cererea spre examinare sau dispune încetarea procesului pornit dacă există o hotărâre în litigiul dintre aceleași părți, asupra aceluiași obiect și avînd aceleași temeuri, pronunțată de o instanță judecătorească a unui alt stat cu care Republica Moldova a încheiat tratat internațional în care se stipulează recunoașterea și executarea reciprocă a hotărîrilor judecătorești sau cînd recunoașterea și executarea hotărîrilor se efectuează pe principiul reciprocității.

Iar, conform art.265 lit.b) CPC, instanța judecătorească dispune încetarea procesului în cazul în care, într-un litigiu între aceleași părți, cu privire la același obiect și pe aceleași temeuri s-a emis o hotărâre judecătorească rămasă irevocabilă sau o încheiere de încetare a procesului în legătură cu renunțarea reclamantului la acțiune sau cu confirmarea tranzacției dintre părți.

Conform art.239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Colegiul menționează că legalitatea hotărîrii judecătoreștii presupune mai multe componente și anume: pronunțarea acesteia de către o instanță de judecată competentă, aplicarea corectă a legii materiale care guvernează litigiul, adoptarea hotărîrii în limitele cerințelor înaintate de către părți, iar cerințele privind temeinicia hotărîrii presupun că hotărîrea să fie întemeiată pe probe admisibile și pertinente, fiecare pretenție înaintată să fie admisă sau respinsă cu motivarea corespunzătoare.

La acest capitol, Colegiul reiterează că acțiunea înaintată de către Massimo Sinceri în speța dată, conține următoarele cerințe și anume: încasarea sumei de 11 000 euro, dobânda de întârziere în mărime de 982,16 euro, cheltuieli de judecată compuse din 6560 lei și cheltuieli de judecarea pricinii pentru asistentă juridică în sumă de 4500 lei, același temei având și acțiunea înaintat în fața instanței din Italia. Ultimul a solicitat despăgubiri materiale și morale pentru imposibilitatea exercitării dreptului asupra automobilului de model BMW X5 n.î, italian EF 426 PH, și utilizarea acestuia.

Astfel, Colegiul relevă că, instanța de apel corect a aplicat legislația în vigoare și a încetat procesul dat, or, potrivit informației nr. B 01538 de pe situl Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al RM la 07 decembrie 2006, la Roma, a fost semnat acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Italiene privind asistență judiciară, recunoașterea și executarea hotărîrilor în materie civilă, care este în vigoare din 01 februarie 2011.

Iar, prin Legea nr.219-XVI din 18.10.2007 a fost ratificat Acordul dintre Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Italiene privind asistență judiciară, recunoașterea și executarea hotărîrilor în materie civilă. Legea dată fiind publicat în Monitorul Oficial nr.175-177/647 din 09.11.2007.

Prin urmare, Completul de judecată reține că instanța de apel corect a dispus încetarea procesului.

Or, litigiul dat are aceleași părți, același obiect și același temei, în privința căruia a fost deja pronunțată o hotărîre judecătorească.

Încetarea acțiunii în condițiile supra enunțate, a fost efectuată conform legislației în vigoare cu respectarea drepturilor participanților la proces la judecarea pricinii în mod echitabil.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție mai constată că, instanța de apel la emiterea deciziei contestate a cercetat pertinent probele administrate la materialele pricinii și corect a soluționat litigiul dat în conformitate cu art. 130 CPC, iar argumentele recurentului sunt neîntemeiate și nu pot fi reținute.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul, că decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, Comercial și de Contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Massimo Sinceri.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 18 august 2016 prin care s-a încetat procesul, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de către Massimo Sinceri împotriva lui Ganea Serghei privind încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței
Judecătorii

Valeriu Doagă

Svetlana Filincova

Galina Statulat

Iuliana Oprea

Nicolae Craiu